

Творчий звіт

учителя української мови і літератури
Сумської КУ ЗОШ I—III ступенів №21

Проскочило Наталії Романівни

З теплою і повагою — про свого вчителя:

...Вона провела свій перший урок у нашому 11-А класі — і ми здалися без бою. Полонила нас своєю ерудицією і добротою, вимогливістю і справедливістю. Завоювала нашу любов своєю щирістю... Зачарувала літературою і своєю закоханістю в неї. Здивувала неспокоем і небайдужістю, глибоким почуттям людської і національної гідності.

Ось така вона — наша **Наталія Романівна**.
Учениця 11-А класу Нечипуренко Анна

Офіційна думка керівництва:

Проскочило Наталія Романівна — висококваліфікований педагог, майстер своєї справи, досконало володіє методикою проведення сучасного уроку української мови та літератури.

Творчий підхід до організації навчально-виховного процесу Проскочило Н. Р. вважає передумовою успішного формування мовної особистості.

Уроки Наталії Романівни відзначаються чіткістю структури та сприятливим емоційним мікрокліматом. Вона застосовує особистісно орієнтовані методи на-вчання, залучає учнів до активної навчально-пошукової роботи на уроках та в позаурочний час, виховує самостійність мислення, навчає аналізувати, узагальнювати мовні та літературні явища, робити висновки, застосовувати набуті знання на творчому рівні, у нестандартних ситуаціях.

Працюючи над методичною проблемою "Виховання засобами етнопедагогіки всебічно розвинутої особистості, громадянина — патріота України", глибоко продумує виховний аспект уроку, урізноманітнює засоби активізації пізнавальної діяльності учнів, упроваджує інноваційні освітні технології, створює відповідну інтелектуальну та емоційну атмосферу процесу пізнання.

Проскочило Н.Р. уміло використовує можливості навчальних предметів "українська мова" та "українська література" для формування соціальної, полікультурної, комунікативної, інформаційної компетентностей учнів.

Наталія Романівна має заслужений авторитет серед учнів, колег по роботі, батьків, відзначається загальною культурою, високими моральними якостями.

І.І. Циганенко,

заступник директора з навчально-виховної роботи
Сумської КУ ЗОШ №21

Вивчаємо життєтворчість Юрія Яновського

Тема: Юрій Яновський. Життєвий і творчий шлях письменника-романтика. Активна участь Юрія Яновського у становленні українського кіно. Модерністський роман "Майстер корабля".

Мета: ознайомити учнів із життєвим і творчим шляхом письменника, його місцем у розвитку української літератури та роллю у становленні українського кіно; допомогти усвідомити ідейно-художні особливості, стильову манеру роману "Майстер корабля"; розвивати вміння аналізувати твори, виховувати інтерес до творчості письменника.

Тип уроку: вивчення нового матеріалу.

Обладнання: портрет письменника, комп'ютерна презентація "Ю.Яновський. Біографічна скринька" та "Ю. Яновський. Творча спадщина", аудіозапис.

Епіграф: *Юрія Яновського нелегко порівнювати з кимось із творців української літератури ХХ століття. Він, як мало хто, закромний був на високе місце в царині художнього слова..., і, як мало хто, зупинився на найближчих підступах до нього.*

М.Наєнко

Хід уроку

I. Організація класу. Психологічний тренінг, налаштування учнів до сприйняття нового матеріалу. Картка самооцінювання

II. Мотивація навчальної діяльності школярів

Вступне слово вчителя. Трапляються у житті люди, які по собі не залишають жодного сліду... Але є чимало і таких людей, які, хоч і йдуть із життя, та залишаються у нашій пам'яті. Такою світлою незабутньою людиною був Ю. Яновський.

III. Оголошення теми й мети уроку

Запис теми й епіграфа в зошити.

Інтерактивний прийом "Мікрофон".

— Що очікуємо від уроку? Про що хотіли б дізнатися?

IV. Сприйняття та осмислення нового матеріалу

1. Випереджувальне завдання:

1-й учень підготував мультимедійну презентацію "Ю. Яновський. Біографічна скринька".

ЯНОВСЬКИЙ ЮРІЙ ІВАНОВИЧ

БІОГРАФІЧНА СКРИНЬКА

1909 р. — *вступив до церковно-парафійської школи в с. Майєровому, через рік — до земської в селі Нечайівці.*

1911 р., серпень — *зарахован. до Єлисаветградського реального училища.*

Ю. І. Яновський з матір'ю
Марією Мусійовою та сестрою
Оленою Іванівною. 1915 р.

27 серпня 1902 року в селі Майєрове Єлисаветградського повіту Херсонської губернії (нині Комітанівський район Кіровоградської області) у хліборобській родині Івана Миклайовича та Марії Мусійовни Яновських народився син Григорій, якого згодом стали називати Юрієм.

Малтий Юрій із дідом

- ◆ 1918-1919 рр. — борець добровільної санітарної дружини в місті Єлисаветграді, бере активну участь у боях проти банди Нихифорової.
- ◆ 1920р. — інструктор Єлисаветградського повітового статистичного бюро та інспектор карткової системи продовольчого комітету.
- ◆ 1920р. — інспектор Єлисаветградської повітової робітничо-селянської інспекції.
- ◆ 1920р. — завідувачий відділом ампіспектора при Єлисаветградському міськвиконкомі; 4 червня — у київській газеті «Пролетарська правда» з'являється перша публікація — вірш російською мовою «Море» під псевдонімом Ней.

1922-1925рр. —
студент
Київського
політехнічного
інституту.

1941-1946 рр. — відповідальний редактор журналу «Українська література» (з січня 1946 р. — «Вітчизна»)

1945 р., листопад — 1946 р., березень — спеціальний кореспондент газети «Правда України» на Нюрнберзькому процесі.

25 лютого 1954 р., — помер Ю.І. Яновський.

Похований у Києві на
Байковому кладовищі

2-й учень — мультимедійну презентацію "Ю. Яновський. Творча спадщина". Демонстрування презентації.

ЯНОВСЬКИЙ ЮРІЙ ІВАНОВИЧ

ТВОРЧА СПАДЩИНА

Його справедливо називають сміливим новатором в українській літературі ХХ століття. Він — один із найяскравіших представників неоромантичної течії в кій. Світогляд Яновського відрізняє ідея вічного повернення, язичницької циклічності життя. Тому коло виступає емблемою всієї творчості митця. Кровна пам'ять предків, "кров землі", цінності матері-землі — ось пріоритети його літературних героїв.

3-й учень зачитує висловлювання відомих людей про Юрія Яновського.

Він одразу спромігся бути самим собою, відрізнявся своїм романтизмом високим. (М. Бажан)

Все життя його було скорботне. Навіть писати перед смертю почав по-руськи, очевидно, з огиди до обвинувачень у націоналізмі, з огиди до дурнів безперечних, злих гайдуків і кар'єристів. Чоловік талановитий, чесний, тонкий, ображений до краю життям. (О.Довженко)

2. "Мозковий штурм". Записати на дошці ознаки стильової течії романтизму. Сформулювати тлумачення понять "романтизм" та "неоромантизм". (Романтизм — художній метод у мистецтві й літературі першої половини XIX ст., який має характеристики: виняткові характери у виняткових обставинах, ліризм, фантастика, увага до історичного минулого, героїв-лицарів, звернення до фольклору. Неоромантизм — стильова тенденція модернізму, генетично пов'язана з романтизмом; має характерні риси: прагнення розірвати ідеал і дійсність, уславлення індивідуальної і суспільної свободи, піднесення постаті визначного героя, його порив у майбутнє).

3. Робота з підручником.

4. Перевірка індивідуального завдання.

Учень презентує власне дослідження про участь Юрія Яновського у становленні українського кіно. 1925 рік. У життя Юрія Яновського входить кіно. Він потоваришував із відомим лідером футуристів — Михайлом Семенком, який виїхав до Харкова і очолив там сценарний відділ ВУФКУ — Всеукраїнське фотокіноуправління. М. Семенко "перетягнув" туди і Яновського.

У Харкові Яновський товаришує з П. Тичиною, М.Кулішем, Остапом Вишнею; близько сходиться з О. Довженком, відчуває в ньому споріднену душу. Він стає редактором ВУФКУ, Яновського вабить мистецтво кіно, яке щойно зароджується в Україні. Яновський засідає за сценарії. У 1926 році навіть з'являється фільм "Гамбург" за його сценарієм.

Юрій Яновський був художнім керівником "одеського Голлівуду". Він переймався проблемами нового мистецтва, не дарма його назвуть "добрим генієм українського кіно".

5. Учитель знайомить (оглядово) з жанрово-стильовими особливостями, системою образів та їх прототипів роману "Майстер корабля". Учні записують тему та ідею твору.

Тема — осмислення ролі творчої інтелігенції у формуванні й становленні світогляду нової доби.

Ідея — заклик до творчої еліти бути керманічем у становленні та розвитку нації.

Система образів і їх прототипів: То-Ма-Кі (Товариш, Майстер, Кіно) — сам Ю. Яновський, Сев — режисер О. Довженко, Професор — художник, знавець старовини, професор В. Кричевський, Директор — Павло Нечеса, який очолював кінофабрику, Тайах — відома балерина Іта Пензо. Роль Міста виконувала портова Одеса тих часів.

Висновок: Ю. Яновський — сміливий новатор в українській літературі XX століття, один із найяскравіших представників неоромантичної течії в ній. Ні в змісті, ні в формі художнього твору ніколи не прагнув ходити чужими стежками, відкидав усталені схеми.

V. Закріплення вивченого матеріалу

Чому роман "Майстер корабля" — модерністський? Що таке модернізм, неоромантизм?

VI. "Рефлексія"

- Про що дізнався на уроці?
- Змінив думку?
- Утвердився в думці?
- Чи справдилися очікування від уроку?

VII. Домашнє завдання

- Прочитати роман "Чотири шаблі".
- Групі А: дослідити тематику роману "Чотири шаблі".
- Групі Б: дослідити проблематику роману "Чотири шаблі".
- Творчій групі: створити оригінальний образ-асоціацію до поняття "модернізм".